

Likteņa lēmums



TIKŠANĀS. Laimonim Liepniekam par māju Valmierā, Stacijas ielā 47, ir ļoti senas atmiņas, grāmatnīcas vadītājai Ilgai Reinfeldei atmiņas par to tikai sāksies.

☒ Ārija Romanovska

Andris Briedis

Valmierā, Stacijas ielā, darbību sākot grāmatu un kancelejas preču veikalam, tur ieradāmies kopā ar Laimoni Liepnieku. Šās mājas otrajā stāvā, ar skatu pret dzelzceļa staciju, ritējusi viņa agrā bērnība. Par to viņam ļoti daudz krāsainu atmiņu, arī par to, kā viņš, mātei pat nemanot, «Jaunākās Ziņas» un citas avīzes skatot, galvenokārt sludinājumus, lasīt iemācījies. No šīs mājas sākušās viņa skolas gaitas: netālajā pirmskolā, Smiltenes ielas stūrī. (Skolā gan nav bijis ko darīt...) Bet ēka tolaik saukta par Pētera Sijāta māju, tagadējās grāmatnīcas vietā tolaik bijis Krūma pulkstenveikals, darbnīca, SIA «Nika» vietā tolaik bijusi Lībieša pārtikas bo-

de. Tagad tai mājai Stacijas ielā 47., tolaik bijis 59. numurs. Mājas priekšā bijis grāvis, tam pāri — tiltiņš. Ielas otrā pusē bijusi slavenā dārznieka Nesaules skaistā māja ar ļoti kopto dārzu. Laimonim par Sijāta māju — tai vismaz simt gadu — un tās apkārtni ļoti daudz atmiņu, arī par visādām puiku nerātnībām, protams.

Grāmatnīcas direktore Zeltīte Burgmane atzīst, ka bijis sāpīgi aiziet no šīs ielas, taču tūlīt radies lēmums — atgriezties, joprojām arī šajā Valmieras daļā tāds veikals nepieciešams. Veikala atgriešanās notikusi, gan citā privātmājā, tas, viņa saka, ir likteņa lēmums.

Pirms tam šajās telpās bijis veikals «Becker». Pēc tā aiziešanas visus remontdarbus veicis

Vilis Tupuriņš, augstas klases meistars. Veikala vadītāja, pārdevēja ir Ilga Reinfelde, Valmieras grāmatnīcā nostrādājusi jau 14 gadus. Viņa zina teikt: pagaidām veikalā ir grāmatas un kancelejas preces, būs arī mācību grāmatas.

Mūsu ciemošanās laikā nāca pircēji, atnesot arī ziedus un citādus sveikumus. Ieradās kaimiņi: SIA «Nika» līdzīpašniece Gaļina Milovidova, izradās, Laimoņa Liepnieka skolniece Valmieras 2. vidusskolā. Bija ienācis Pētera Sijāta mazdēls — tagadējais saimnieks, mājas īpašnieks Gatis Sijāts. Skanēja laba vēlējumi. Arī kopā ar šampanieša glāzi, protams.

Kārlienā atkal viens gaišs kultūras centrs. Varbūt tiešām tā var teikt: likteņa lēmums.

Joprojām Valmierā

Laimonis Liepnieks daudzkārt teica, ka viņa dzimšana Valmierā reģistrēta Tā Kunga 1927. gadā Sulu mēneša 20. dienā, Zaļajā ceturtdienā. Tad tēvs, plostonieks, atgriezies no brauciena pa Gauju un gājis 13. aprīlī Valmierā dzimušo puiku pieteikt. Un tā Laimonis visu mūžu bijis vienu nedēļu jaunāks. (Viņa tēvs Jānis no Līvāniem, māte Alvīne no Burtņiekciem.)

Mūžs Valmierā un Valmierai. Pilsētā dzīvojis vairākviet, pēdējos gados Jāzepa Vītola ielā. (Un pats veltījis Vītola dzimtai un tās spožākajai zvaigznei Jāzepam Vitolam apceri *No Gaujas vītola celma.*)

Kad Laimonim tikai 17, iesaukts Gaisa spēku palīgos: 1944. gada 15. augustā. Kara noslēgumā bijis daudzu latviešu puīšu traģiskajā liktenī.

Šķērsām izmalis Eiropu, gandrīz pēc diviem gadiem atgriezios, Vidusjūras saulē un vējos iededzis melns kā pagale, filtrācijas nometnē dizen-tēriju pārcietis un izdilis kā skelets.

Tā viņš raksta apcerē *Kārlienai lordu republika*. Bet triloģijā *Bez skaistas maskas* viņam daudz vietas atvēlējis cits Kārlienai lords — Andrejs Dripe. Arī par to, kā Laimonis uz Valmieru atvedis nipro dziesmu *Melnā pantera*, kā Valmieras puīši, sevi par lordiem saucot, tai *mīkstinājuši* tekstu, lai varētu dziedāt arī meiteņu klātbūtnē. Dziesma ir neskaitāmās kladēs, ziņšes *Hei, melnais čigān!* melodijā



LAIMONIS. Savā dzīvoklī 1997. gada 19. aprīlī. Viņš redzams arī Andra Vārpa veidojumā ģipsī.

dziedāta, skan visā Latvijā, arī pārveidojoties, folklorizējoties.

Laimonis ir pedagogs, muzejnieks, vēsturnieks, zinošākais cilvēks par Valmieras mūžu; viņš ir daudzpusīgs, starptautiski atzīts kolekcionārs; gudrs, ļoti interesanti rakstošs žurnālists; tulkotājs no vācu valodas; grāmatu autors. Daudz talantu. Un īpašos brīžos skanēja viņa spēlētās mutes harmonikas, sens, skaists vaļasprieks.

Tādi cilvēki paliek. Bet viņa atdusas vietā Pilsētas kapos ir Andra Vārpa veidots piemineklis.

LAIMONIS LIEPNIEKS *Kārlienai lords un Valmieras vēstur-*

Alekseja Koziņeca foto

nieks 1927 — 2001.

Tā šajā pieminekli. Tajā domās iegrimis redzams arī Laimonis.

1997. gada 19. aprīlī, dienu pirms 70 gadu jubilejas, mūsu laikrakstā bija saruna ar Laimoni. Uz jautājumu, ko viņam nozīmē Valmiera, atbildē bija tikai viens vārds: — Visu!

Un bija apņēmība: vēl noteikti jāuzraksta grāmata *Zaļa liepa zelta laukā* — grāmata Valmierai.

Nepaspēja. Bet piektdien, 20. aprīlī, pl. 13 Laimonis aicina uz 80 gadu jubilejas sarunu pie savas atdusas vietas.

Andris Briedis

DIEZ VAI KĀDĀ PILSĒTĀ...

Diezin vai kādā Latvijas pilsētā ir cilvēks, kurš tik daudz zina par savu pilsētu kā Laimonis par Valmieru. Lai arī augstas skolas nebeidzis, tālās, gudrās ekskursijās nebijis. Ja nu tie divi gadi no 1944. gada augusta, kad viņš, septiņpadsmitgadīgs, tiek mobilizēts vācu armijā gaisa kara spēku izpalīgos. Un nākamā gada 9. maijā, karam Eiropā beidzoties, viņš Vācijā nonāk amerikāņu gūstā. Tad ir noņemnes Beļģijā, Francijā...

«Šķersām izmalis Eiropu, gandrīz pēc diviem gadiem atgriezies, Vidusjūras saulē un vējos iededzis, melns kā pagale, filtrācijas noņemnes dizentēriju pārcietis un izdilis kā skelets,» tā par šo laiku 1989. gada maijā «Liesmā» stāsta Laimonis atcerē «Kārlienes lordu republika».

Par šiem nabadzīgajiem, bet asu pārdzīvotumu piepildītajiem pēckara gadiem. Romānā «Mazā brīvība» tos tēlojis viens no šiem lordiem — Andža, tagad — Nopelniem bagātais kultūras darbinieks, rakstnieks, publicists Andrejs Dripe. Arī to, kā mistera Filandera, t. i., Laimoņa Liepnieka vadībā Valmierā top dziesma «Melnā pantera», «kas, pēc ziņģes «Hei, melnais čigān!» mēdijas dziedāta, ātri izplatījās visā Latvijā un, kā tagad saucitu, arī tālu aiz tās robežām. «Melnā pantera» iekļuva gandrīz katrā pusaudža mājoklī. Nu ko — lai piepildās Andreja Dripes iecere, izteikta pagājušā gada maijā tikšanās reizē Valmieras kultūras namā: kopā ar Laimoni Liepnieku uzrakstīt grāmatu par kara un pēckara gadiem Valmierā, par Kārlienes lordiem un lēdijām.

Grāmatu? Viņa bibliotēkā to ir apmēram desmit tūkstoši. Galvenokārt vēsture un mākslas literatūra. Antikvāriātos un veikalos pirktas, arī vecu māju bēniņos un makulatūrā atrastas. Sakrāts, t. i., ātrasti, pirktis, dāvinājums saņemts arī kubikmetriem avižu, žurnālu. Un izveidota kolosāla faktu kartotēka. Tajā, var teikt, visa novada kultūras vēsture. Bet vēl vairāk, šķiet, ir Laimoņa atmiņā. Tas īpaši svarīgi tādēļ, ka viņš ir iecienīts lektors, gids, populārākais, interesantākais rajona laikraksta ārstata korespondents. Viņam sarakste, galvenokārt kultūras jautājumus, ar daudz valstu kultūras cilvēkiem — Kanādā, ASV, Ķīnā, Austrālijā... Interesanta tā ir, piemēram, ar VDR dzīvojošo baltdzīvnieku grāmatrūpnieka Stefenhāģena pēcteci profesoru Vilhelmu Sāku, kurš, vēlēdamies atkal atgūt latviešu valodu, lūdza sarakstīties latviski. Laimonis viņam sūtījis arī

grāmatas, avizes, tajā skaitā rajona tautfrontnieku «Tālāvu». Un — profesors savu vēlmi piepildījis.

Sajās sarakstēs īstenojušās vairākas Laimoņa Liepnieka muzejnieka — šajā darbā viņam trīs gadu desmiti — iecerēs. Viena no tām — filatēlija. Viņa kolekcija «Vidzemes pasta vēsture» piedalījies dažāda mēroga izstādēs mūsu zemē un ārzemēs, ieguvusi augstus, arī pašus augstākos apbalvojumus. Tajā apkopotas pirmsfilatēlijas posma aplokšnes, t. i., periodā pirms pastmarku lietošanas. Kad aplokšnes tikai zīmogoja. Dienesta vēstulēm bija īpašs zīmogs. Uz privātām pastā uzrakstīja summu, kas jāmaksā par sūtīšanu. Ja rakstīts ar sarkanu krāsu — samaksājies nosūtītājs, ja ar melnu — jāmaksā saņēmējam. Un viņam ir vēstule, kura no Rīgas uz Valmieru nogādāta jau tajā pašā dienā. Jo vesta ļoti ātri: ar zirga pastu. Bet pirmo pastmarku izdeva Anglijā 1840. gadā, Krievijā tās sāka lietot 1858. gadā. Un šis slavenās kolekcijas sākums neparasts: šoklēni atnes makulatūras maisu, kurā tas, ko vecmāte, iepriekšējā dienā veļu mazgājot, nav nokurinājusi. Bet pašam vēl tuvāka, interesantāka kolekcija — vēsture filatēlijā: arhitektūra, bērnu zīmējumi, flora un fauna, vēl citas tēmas. Cik viņam marku? Daži desmiti tūkstoši!

Laimonis varētu veidot, ja vairāk būtu laika, spēka, ja būtu pēc tā nopietna vajadzība, vēl daudzas citas interesantas ekspozīcijas. Arī seno karšu. Monētu. Atklātņu. (Daudzās vecā Valmierā redzama, arī dzejnieks Rieteklis ar baltu rozi.) Bagātu mākslas darbu reprodukciju varētu veidot. Viņam ir vairāk nekā pusotra simta ekslibri. Ātrasti, dāvināti. Vecākais — no 1847. gada, dubļos iemītā grāmatā. Īpaši miļš grafiķa Jura Brieža no Rēzeknes Laimoniem 60 gadu jubilejā sūtītais: tajā bibliofilu sargātāja svētā Viborāda. (So leģendu par mūķeni, kura cenšas no ieburcējiem klostera bibliotēku sargāt, tāpēc tiek nogalināta, šo leģendu Laimonis Jurim pirms vairākiem gadiem bija izstāstījis.) Ir viņam arī polijons. Dāvināts. 1897. gadā Leipciģā darināts. Un 34 metāla plates. Skan! Ir mutes harmonikas (blūmizers). Tās, dažādu marku, bijušas visu mūžu. Pirmās, Valmierā, Kārlienē no vācu zaldātiem iemānītās četru oktāvu «Hohner Chromatica», bija līdzī «kara ceļos». Tās pie Marseļas gūstekņu noņemnes vārtiem atņēma sabiedroto karaspēka kareivis nēģeris,



pretī dodams pāris desmitus paciņu cigarešu «Camel» un baltmetāla gredzenu ar reljefu Eifeļa torņa attēlu. Gredzenu vēlāk atņēma cits sardzes vīrs, puertorikānis, preti nedodams nekā. Bet Laimoni ir atkal tieši šis, agrā jaunībā iepazītās, iemīļotās firmas instruments. Un atmiņas. Arī par to pirmo.

Vaicāts, kuri kultūras darbi viņam svarīgākie, Laimonis kādu brīdi domā, tad savā mierīgajā, nesteidzīgajā balsī stāsta par vairākiem, beigās pieminot, ka vēl jau citi arī. Viņā ir īpašs miers, pat nervozākajā situācijā, cieņa pret klausītāju. Un viņš stāsta par Valmieras privātskolas īpašnieka Vilhelma Heines grāmatu «Piezīmes Valmieras vēsturē» (1893), kuru viņš tulko Vācu biedrības Valmieras nodaļai. Daudz laika, spēka prasījusi un vēl prasīs izpēti, lai Valmieras rajona koriei atjaunotu vecos karogus. Citam saglabājies hāts, citam uzgalis, citam jāmeklē zīmējums un viss jāsak no nulles. Un šāsavasars XX Dziesmu svētkos Valmieras rajons ies ar senā, pirms vairāk nekā simt gadiem darinātā Valmieras Latviešu biedrības kora «Dziesmu rota» karoga kopiju. Seno karogu atjauno Matiši. Tur jaunijā sākumā skanēs rajona dziesmu svētki, vēltiti otro novada dziesmu svētku 125 gadu jubilejai. Tos netāļajos Bauņos 1865. gada vasarā sarikoja Juris Neikens. Pie reizes: Laimoni ir visu — Latvijas un Valmieras novada — dziesmu svētku izdevumi.

Sie, vēl citi arī, ir steidzami darbi. Bet ir arī tādi, kuros viņš iekšā jau gadiem ilgi. Un kuriem vēl galu neredz. Tāda ir Valmieras vecpilsētas rekonstrukcija: Svētā Simaņa baznīca (tajā viņš strādā jau daudzus gadus), ūdenstornis (tur paredzēta izstāžu zāle), mākslinieka Aleksandra Petrova mājas

remonts, pēc tam tajā iekārtojot viņa un otra valmierieša — Teodora Ūdera — ekspozīciju, vieta būs arī Valmierā dzimušās tēlnieces Martas Langes veikumam. Par Valmieras novada medicīnas muzeju tiek veidots nams, kurā vairāk nekā divus gadsimtus (1752—1965) atradās viena no vecākajām aptiekām Latvijā. Vecpilsētā ir arī Ferdinanda Valtera (1801—1869) — luterāņu draudzes priekšnieka, kultūras darbinieka — nams, kurā ilgu gadu dzīvojis, strādājis Laimonis Liepnieks. Vecpilsēta. Tā ir arī iekonservētās pilsdrupas, atkārti senās pilsētas pamati. Un Laimoņa pārlicība: te reiz būs romantiska, neparasta vieta. Valmieras sirdi. Sen iecerēts arī Kauguru kultūras darbinieku piemiņas muzejs Mīckēnā: Jānim Endzelīnam, Hermanim Enzelīnam, viņu brāļiem Jānim un Hermanim Asariem, agronomam Kārlim Ulmanim, dzejniekam Kārlim Eliasam, atmodas laika darbiniekam Kārlim Vitolam, gleznotājam Jānim Kalmītem, vēl citiem. Tur tiks veidots arī ainavu parks. Bet Valmieras mācītājmuižas parkā drīz nostāties pieminēklis pirmajam latviešu tautības mācītājam Valmierā literātam Jānim Neilandam. To veido Valmieras tēlnieks Andris Vārpa. (Viņš iemūžinājis arī Laimoni Liepnieku.)

Vairāki lieli kultūras darbi realizējušies. Tādi, kuros arī viņa zināšanas, neatlaidība. Tādi, bez kuriem šodien Valmierā, rajons nav iedomājami. Lai minam kaut Mūrmuižas kultūras universitātes atjaunošanu. Tāpat — Cimzes skolotāju semināra ēkas atdzīvīnāšana: tagad tajā Valmieras mākslas skola. Tāpat izcilā tēlnieka Emīļa Meldera muzeja izveide Rencēnu Speļģos.

Jā, viņš vada arī komisiiju, kura Valmieras ielām, laukumiem atdod vecos, vēsturiskos, istos nosaukumus. Tāpēc te atkal ir Vecpilsētas parks. Bruņinieku un Lāčplēša iela, tāpēc Valmieras ielām dots Jāņa Endzelīna, Jāņa Daliņa, Jāzepa Vitola vārds. Un pēdējā, Valmierā dzimušā komponīsta vārdā nosauktajā ielā, tagad piešķirts dzīvoklis arī viņam. (Blakusmājā dzīvo Pēteris Lūcis.)

Laimonis Liepnieks ir arī Svētā Simaņa draudzes priekšnieks, rajona padomes deputāts. Un, Tautas frontes rajona nodaļas stimulēts, viņš, Valmieras puķa, raksta, veido grāmatu par savu Valmieru. Jo diez vai kādā Latvijas pilsētā ir cilvēks, kurš tik daudz zina par savu pilsētu...

ANDRIS BRIEDIS

Piemiņa

Andris Briedis

Vakar Valmieras jubilejas pasākumos bija īpašs akcents: Pilsētas kapos atklāja pieminekli ar bareljefu Laimonim Liepniekam. Tas — pilsētas domes pasūtījums Valmieras Goda pilsonim. Pieminekli Somijas granītā veidojis Andris Vārpa, valmierietis. Laimoni viņš iemūžinājis arī pirms tam — 1985. gadā ģipsī. Bet šis darbs viņam bija īpašs. Un Valmieras kapos tagad ir piemiņas zīme pilsētai īpašam cilvēkam.

Pirms 70 gadu jubilejas jautāts, ko viņam nozīmē Valmiera, Laimonis atbildēja ar vienu vārdu: visu! Tik nozīmīga šī pilsēta bija viņam. Un viņš bija zinošākais vīrs par Valmieras garo mūžu. Viņš gribēja uzrakstīt trešo Valmierai un novada pagātnei veltīto grāmatu *Tēvu zemes novadā*. Gribēja uzrakstīt arī grāmatu — *Zaļa liepa zelta laukā*. Grāmatu Valmierai. Bija jau tās sācis. Par to liecināja arī publikācijas *Liesmā*. Gribēja, cerēja, varēja. Nepaspēja. Pārāk ātra, negaidīta bija aiziešana.

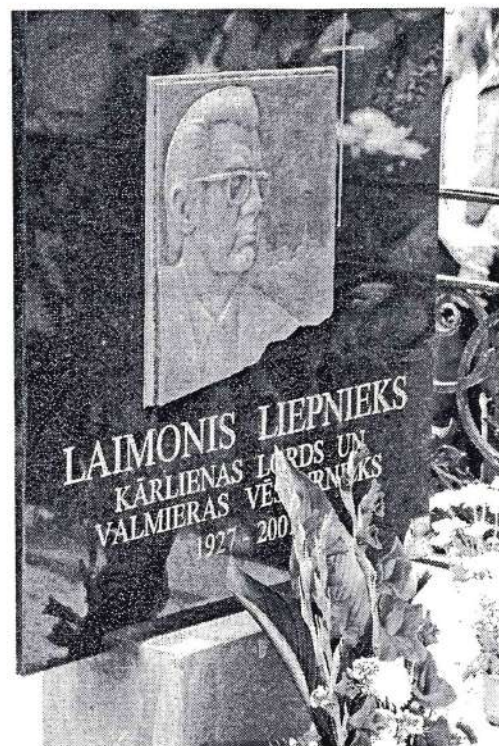
LAIMONIS LIEPNIKS Kārlieņas lords un Valmieras vēsturnieks 1927 — 2001.

Tā pieminekli, no kura mūsos raugās Laimonis. Par paveikto paldies arī apbedīšanas sabiedrībai *Ritus*, Valmieras muzejam, vēl citiem.

Laimonis bija īpašs cilvēks savai Valmierai, arī citam Kārlieņas lordam — Andrejam Dripem. Par šiem pēckara gadiem Valmierā un ap pilsētu, par Laimoni — misteru Filanderu tajos gados — spilgtas atmiņas ir rakstnieka grāmatās *Bez skaistas maskas*, vēl citās atcerēs.

Pieminekļa atklāšanu vakar vadīja aktieris Roberts Zēbergs. Runāja Valmieras domes priekšsēdētājs Inesis Boķis (*Laimoņa mūža devums nav pārvērtējams, viņš nedzīvoja sev, dzīvoja Valmierai*), tēlnieks Andris Vārpa (*nekas nav mūžīgs, atmiņa ir īsa, akmens ir gandrīz mūžīgs*). Pārvalku noņēma Inesis Boķis un Andris Vārpa, pieminekli iesvētīja Sv. Sīmaņa draudzes mācītājs Valters Korālis. Runāja Laimoņa klases, kara un darba biedri, rakstnieks Andrejs Dripe un citi, ziedus nolika Valmieras muzejs un citi kolektīvi, ļoti daudzi Laimoni cenošie, pie sava ilgu gadu autora bija arī laikraksts *Liesma*. Dziedāja Valmieras kultūras nama vīru koris *Imanta*, jo vīru dziesma Laimonim bija īpaši tuva, *Imantā*, kad nav aizņemts valsts korī *Latvija*, skan arī viņa dēla Jurga balss.

Arī daba vēlēja, lai notikums izdotos. Un tagad Pilsētas kapos ir vēl viena kopta vieta — atcerei.



PIEMIŅA. Joprojām uz mums skatās Laimonis Liepnieks.

Laimoni!

Tava dzimšanas diena ir ar noslēpumu, jo pasaulē esi nācis 1927. gada 13. aprīlī, bet tēvs, no pļostošanas pa Gauju Valmierā atgriezies, pierēģistrējis Tēvi tikai 20. aprīlī. Vairākkārt teici, ka tēvs to darījis, lai Tavos dokumentos nebūtu par nelaimīgu uzskatītais skaitlis 13. Var jau būt, ka tā.

Šoreiz Tava jubileja droši vien tiktū ilgi, gari svinēta, jo tā jau visai cienijama: 75 gadi. Bet pērnā gada 28. decembrī Tu aizgāji Taisaulē. Pēkšņi, negaidīti.

Tu dažkārt teici, ka esi nelāgā laikā dzimis, jo 1944. gada augustā iesaukts gaisa spēku

palīgos, kara beigās bijis amerikāņu gūstā. Un 1945. gada pavasarī gūstekņu nometnēs kājas pārsaldējis. To, gadiem ritot, juti arvien biežāk, sāpīgāk.

Bet: Tēvi bija arī pirmskara Valmiera un vairākās valodās izlasīti grāmatu tūkstoši. Ļoti precīzs ir Tavu grāmatu nosaukums: «Tēvu zemes novadā». Un Tu, par misteru Filanderu saukts, viens no pēckara gadu Kārlienai lordiem, paliec arī cita to gadu lorda, Tēv īpaši tuva cilvēka — Andreja Dripes — grāmatās. Tu — vēsturnieks, novadpētnieks, kolekcionārs, senlietu pazinējs, par cilvēku-

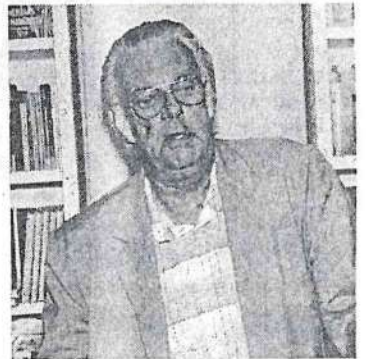
enciklopēdiju saukts.

Simtiem stundu kopā esot, ne reizi nedzirdēju, ka Tu runātu par nāvi. Jā, arvien mazāk kļuva to, ar kuriem Tu sarakstījies. Daudzās valstīs. Bet Tev bija iecerēti daudzi darbi. Valmierai, Latvijai nepieciešami.

Šis ir pirmais pavasaris bez Tevis. Un Tavā Valmierā, Pilsētas kapos, ir vēl viena apstāšanās, atceres vieta: pie Tevis. Un tieši Tu paspēji pierādīt, ka Valmierā tie tā ir saucami: Pilsētas kapi.

Tu savā pilsētā. Biji, esi, paliksi.

Piektdien, 19. aprīlī, pl. 16 tiksīmies Tavā atdusas vietā.



JUBILĀRS. Savu jubileju Laimonis Liepnieks pirmo reizi svin Taisaulē. Arī tur droši vien noder viņa zināšanas, arī tur daudz viņam īpaši tuvu cilvēku.

Bībeles vairākās valodās

Andris Briedis

«...viens no maniem vaļaspriekiem ir Bībeļu kolekcionēšana, sevišķi vecās Bībeles, un, protams, kaut ko vācot un interesējoties, nevar paiet garām saturam. Esmu lasījis tās vairākās valodās, intereses pēc — latviski, vāciski, lejasvācu un augšvācu izloksnē, holandiski, krieviski, salīdzinot, kā tulkotāji strādājuši. Latviski — Glika pirmais tulkojums. Viņam ļoti skaista

valoda...»

Tā nesen izdotajā radio «Imanta» interviju grāmatā «Kā klājas, valmierietī, gadsimtu mijā...» teicis viens no pilsētai vajadzīgākajiem cilvēkiem — Laimonis Liepnieks.

Šis gads viņam bijis skaists, garīgi bagāts. Arī tāpēc, ka viņš devis vārdu sakoptai, būtiskai mūsu pilsētas daļai — Valmieras Rātslaukumam, arī tāpēc, ka atzīts par *Goda valmierietī*. *Liesmā*, kā jau ierasts, bijušas vairā-

kas būtiskas viņa publikācijas.

1843. gada 23. decembrī Anglijā 1000 eksemplāros izdota pirmā iespiestā Ziemassvētku un Jaungada apsveikuma pastkarte ar tekstu, ko lieto vēl šodien: *A Merry Christmas and a Happy New Year to You*. Tās autors Henrijs Kolls vienu eksemplāru piesūtījis sev. 1987. gadā tas kādā izsolē pārdots par DM 6000.

Arī šī ir Laimoņa atrasta ziņa.



LAIMONIS LIEPNIKS

LAIMONIS LIEPNIEKS

20. 04. 1927. — 28. 12. 2001.

Laimonis Liepnieks un Valmieras muzejs mūsu izpratnē ir divas nesaraujami saistītas lietas. Tur neko nevari mainīt pat Tu, Veļu māt...

Daudziem Tu, Laimoni, paliksi labā atmiņā kā brašs Valmieras puika, plostnieka dēls. Par savējo Tevi sauc bijušie gaisa spēku izpalīgi, gan šīs saules takās ejošie, gan tie, kas sargā Dieva dārzus viņā saulē. Citiem Tu esi Kārlienai lords. Krietns ļaužu pulciņš sauc Tevi par savu Skolotāju. Tie ir ne tikai kādreizējie 2. vidusskolas, Viesturskolas un Rencēnu skolas bērni, kuriem mācīji zīmēšanu un rasēšanu, bet arī Tavi kolēģi muzejā. Visvairāk ir to, kuriem Tu esi Valmieras Goda pilsonis, Valmieras vēstures pētnieks, muzeja darbinieks, erudīta personība — eksperts vēstures, mākslas, numismātikas un filatēlijas lietās.

Būdams vēsturnieks pēc sirids aicinājuma, Tu ietekmēji muzeja radīšanu tā pirmajos darbības gados. Zināšanas pārvērta tevi par Valmieras vizītkarti, par leģendu, vēl dzīvam esot. Tavs dvēseles darbs bija Valmieras dzīvē tik nozīmīgās Sv. Sīmaņa baznīcas restaurācijas pārraudzība un turpmākā izmantošana par izstāžu un koncertu zāli. Tas bija izlīdzināšanās un pilnbrieda laiks. Tu biji tas, kurš rosināja arheologus pētīt Zvejnieku, Beitu, Zilākalna, Zeltu kapulaukus. Tu uzdrīkstējies un prati pārliecināt tos, kam vara, par daudzu vietu un lietu saglabāšanu un atjaunošanu. Tavām idejām vienmēr bija spārni, tieši tādēļ mēs kopīgiem spēkiem bieži paveicām vairāk. Mums bija unikāla iespēja strādāt kopā ar Tevi — kolēģi ar enciklopēdiskām zināšanām, kuram līdzinoties iet uz pilnību. Tāpat kā mūsu tauta ir mūžīga, arī Tu jau esi mūžībā — mums, Valmierai, Latvijai.

Valmieras novadpētniecības muzejs
Valmieras pilsētas dome

Atvadišanās no Laimoņa Liepnieka Sv. Sīmaņa baznīcā 2002. gada 5. janvārī pl. 14.30, izvadišana pl. 15 uz Pilsētas kapiem.

Gribu iztulkot visu, kas vāciski rakstīts par Beverīnu. Lai citiem vieglāk sekot un par šo lietu spriest. Vēl jāuzraksta grāmata «Zaļa liepa zelta laukā». Grāmata Valmierai.

Tā Laimonis viņa 70 gadu jubilejai veltītajā sarunā mūsu laikrakstā 1997. gada 19. aprīlī.

Iecerētie darbi arī tapa. Ik pa laikam *Liesmā* publicētie Laimoņa kultūrvēsturiskie, tēlaini sulīgā valodā veidotie raksti liecināja: top arī trešā Valmierai un novada pagātnei veltītā grāmata «Tēvu zemes novadā». Nepaspēja.

Laimoņa laime bija tā, ka gudrs, ar labu, tālu atmiņu. Ļoti daudz vairākās valodās lasījis. Nelaime: ļoti daudzi to zināja un viņam zvanīja, prasīja. Arī no citiem rajoniem. Arī naktīs. Ilgus gadus Laimonis bija izziņu birojs. Arī mums ļoti bieži Laimonis bijis padomdevējs, ceļvedis. Paldies arī par to.

Laimonis bija, ir, paliek īstākais Valmieras puika: šajā pilsētā dzimis, tai mūžu veltījis. Viņš — viens no pēdējiem Kārlienai lordiem. Draugs Andrejs Dripe, arī viens no viņiem, grāmatās šiem pēckara gadu Valmieras pušiem pieminēkli uzcēlis.

70 gadu jubilejai veltītajā rakstā *Liesmā*, jautāts, ko viņam nozīmē Valmiera, Laimonis atbildējis ar vienu īsu, ietilpīgu vārdu: visu! Bet no rītdienas ar Laimoņi Liepnieku varēsīm tikties tikai atmiņās, viņa padarītajā un Valmieras Pilsētas kapos.

LIESMA

